

Name: Altiya Altaf.
Subject: Punjabi

سوال نمبر 1۔

حسین شاہد اک وڈا نقاد اے۔
پورے دے حوالے نال نوٹ لکھو۔

تعارف

حسین شاہد پنجابی زبان دے نقاد، کہانی کار، ناول نگار
اے شاعر بن۔ اکپ نے چھاپوں ہر زبانہ نہیں لکھا
پر جو لکھا اے سچا لکھا اے۔ حسین شاہد عرصہ
دراز کون عکسوں باہر بن پر اوہناں واک اوہناں
دا تعارف اے۔ اکپ دا اہل تان غلام حسین
سی جد کہ کالی تان حسین شاہد اے اکپ نے ۱۹۶۶ء
توں پنجابی وچ لکھنا شروع کیتا۔ اکپ دا پہلا
مصنفون "مائٹل" نئی۔ حسین شاہد دی تنقید
دی کتاب "پورے" دے تان نال چھپے۔ شاعری
کون ہر اکپ دی طبیعت ناول نگاری ول مائل سیوی
اے پہلا ناول "ڈرافٹ" دے تان نال سافے آپا۔

سوال پورے "داجائز" ہ

"پورے" حسین شاہد دے تنقیدی مصنفون دا
مجموعہ اے۔ ایہ کتاب ۱۹۶۲ء توں پہلی واری اے

دو جی داری ۱۹۹۱ء نوں چھپی اسی کتاب و عہد
۱۶ مضامین شامل ہیں۔ مضمونان دے سرناویں

درج ذیل ہیں۔

۱. عائشہ
۲. باران عالمگیر کے اناج دے شاعر
۳. بوجے و جے پور
۴. اناج دا پنجابی ادب
۵. وچڑیاں دے عنا
۶. شاہ حسین دی آکھ گپری
۷. شاہ حسین دے عدا
۸. شاہ حسین دے عدا
۹. عس کے وارن شاہ
۱۰. پلو ای آواز
۱۱. سادھیاں واران دے کردار
۱۲. دھول بان شاہ
۱۳. جہا جہاں دا کردار
۱۴. جنوراں دے موہتر
۱۵. ج
۱۶. پنجاب دے اکھیاں دی عنڈی
۱۷. عشق کے رول

حسین شاہ بطور نقاد / پورے

دے مضامین دا تجزیاتی مطالعہ

(۱) پنجاب دی سیماں :-

۱۹۴۷ء فکروں ام گل قومی

شناخت دی سی۔ آؤرو وائی، آؤرو زبان

دی گل کردے۔ ~~پنجاب~~ دے وینک بنگالی زبان دی

اوشیاں ول ویکہ کے پانڈی پنجاب وایاں دی

اٹی سیماں مارے سوچیاں کے کج سوچوواں

کچھ بیوک پنجابی زبان و ادب و ج نظم و نثر تحقیقی
 کے تنقید و ۱۲ پاس سے دھیان کریں اسے ای صنف
 دا ای بندہ حسین شاہد فوی سی جتیاں مشہور
 نالوں پہلاں پنجابی تنقید دا میدان اپنا اچھا
 سمرناہان بنایا۔

use headings relevant to the qs statement.

۲) ڈاکٹر طارق عزیز دا حسین شاہد بارسا بیان:-

ڈاکٹر طارق عزیز کتاب دا بیٹ ٹائٹل آئے لکھد
 نیں۔

حسین شاہد نے پنجابی تنقید و ج میدان دا بنیڈا
 ورھیان و ج صوابا اے۔ پنجابی عزیز افسانہ، ناول
 تے ڈرامہ جی ہکاں حالی ٹکڑے منی اپڑ سکے پنجال
 تنقید حسین شاہد داس اوس تون چروکئی اگائے و دھ
 گئی اے۔ ایہا کارن ای ہے حسین شاہد دا
 نرخی پسندانہ فکر اے تے اوجا ولایتی حیاتی دی
 جانکاری۔ اوہ نے چرکوں ملکوں باہر منی۔ لیر دس
 نے جتے اونیان و ج اپنی ج پل نال پک پکائی اے،
 اوہ عالمی ادب دا وڈے وڈے معیار وی اونیان
 و صاحب زکوہ دے منی۔ حسین سلیم "یورپ"
 و ج پنجابی اکھان تون کھل اکو نال وکھانے آج
 کردیاں نیویاں اونیان نے پنجابی تنقید تون چھڑا
 اچار سپا ہے عالمی سطح دا معیار و دتا اے
 کہ یورپی یون اوس تون کھل آئے گل کرنا

اپنی گل گوارا موسی -

(3) سحر (اصل پنجابی زبان تے ادب دی وفالہ لکھ

"پورن" وج شامل پہلے پنج مضمون پنجابی زبان تے ادب
بارش، ایناں مضموناں وج راکی پاسے ایسے گل کہیں
دی کوشش کی گئی اے کہ اصل پنجابی زبان کسری اے
تے سائون اوی اصل پنجابی زبان ایناں مکلفناں وج ورنی
جایسے اے۔ دو پاسے ایناں مضموناں وج پنجابی
زبان دی پورن وفالہ لکھی گئی اے۔

(4) "پورن" وج حسین شاید دا تخلیقی رنگ۔

"پورن" دا پہلا پنج مضموناں وج حسین شاید
تے تخلیقی رنگ استعمال کیتا اے۔ یعنی اوہناں سرور
سادے زبان نوں تنقیدی زبان استعمال کرن دی بجائے
کسے لطیف، لوک کیتے پاسے کھل دے بولان وچوں
کوئی پہلو کڈھ کے اویسے بنیاد تے اپنی گل نوں
اگے دھریا اے۔

add references from the text of poornay.

(5) "پورن" دا پہلے پنج مضمون۔

پورن دا پہلے پنج مضموناں وج تین گولن تے
زور دیا گیا اے۔

(۱) خالص پنجابی لہجہ

پہلی گل ایہ کہ پنجابی لکھن
تکیراں سائون زبان تے حاصل دے ابدال نال خالص
پنجابی لہجے تے خالص پنجابی منظران تون سامنے
رکھنا چاہیہ اے۔ منہ سیکے ~~منہ~~ منظر اوریاں
تون آکا چنگے منہس نکلے۔

(۲)

پنجاب دیاں پرانیان ہنقاں

دوجی گل ایہ کہ
حسین شاہد پنجابی شاعری وچ پنجابی دیاں پرانیان
ہنقاں تون اپناون دے جی وجہ ہن۔ جدم تویاں
ہنقاں دے حوالا نال ~~اوریاں~~ واقعات اے کہ فارم
مجاویں بدل جاوے ہر روج وچ پنجابی لہجے، ٹھاورے،
روزمرے کے لفظاں دی ورتوں بیوی چاہیہ اے۔

(۳)

پنجابی وچ دوچال زبانیاں

حسین شاہد
بغیر سبک ضرورت دے پنجابی وچ دوچال
زبانیاں دے لفظاں دی ورتوں دے سبب خلاف
ہن۔ حسین شاہد چاہیہ من کہ پنجابی
وچ کسے دوجی زبان دا رلا نہ سیوے۔ پنجابی
دا خالص لہجے تون استعمال کیتا جاوے۔

(6)

بخالی زبان دے لے :-

خالد بن ولید

۱۔ میں حسین شہید مجاہد ادیب ہوں فالس
میں ریتل پتیل ہوں کھوکھلا رکھتا ہوں زور دیندا
میں عوام محکوم انور دی غزل ہوں سراپیدا

میری جھگی دے دیوے نالوں کوئی بجلی وده فٹنار میں
پر میں اک ہوائی کمی اس سے پندرہ ڈاکٹر دار میں
میں پچھلی رات دہلاں دی گاڑی تے ہونے لندہ ہے
میرے اقدروں توں وده کوئی ایہناں ٹنڈا دا غجواں میں

حسین شایہ دی ایسی غزل دے تال پسندیدگی
اپنی جگہ پر غزل وچ استکمال میویشاں حیران ، لفظ ،
محاورے کے دوزِ عبرت میں سارے بدل گئے ہیں۔

(7)

حسن شاہد را تقصدی مضمون :-

تیسری مضمون واسطے حسین شاہ نے شاہ حسین
دارن شاہ ریلوے ڈھول پاشا دے قلعہ نوں
عمو ہونے بتایا۔ یہ مضمون وجہ توں رٹ پرش
کے اپنی originality دے اثبوت دتا۔ شاہ
حسین بارہن مضمون واسطے مضمون وجہ توں
وکیل انداز فال شاہ حسین دے مگر اے کل لکھی

(8) شاہ حسین دی اکڑٹ گیلری :-

حسین شاہ دے صاحب

رقطان دے ظاہری ہے باطنی معنی ہے تان ای
اکڑٹن کے ہے مقصود تصویرا والیاں اشانان دے رنگ
روپ تون ویکہ کے ہے سمجھ کے کسوس اُکے پدا دے
کا۔ اہل وچ ویکھا دا دے ہے " شاہ حسین دی
اکڑٹ گیلری " والا مہزون عداقتی اظہار تون اک
دوے رنگ دے پیش کردا اے اوہناں نے اہم دے
اے کہ اکڑٹے بنی دا استانی سوچ نال عرصہ
قدیم دا ساتھ اے۔

relate the headings and arguments to the qs statement.

(9) شاہ حسین دے عداقتی فیصلہ :-

شاہ حسین دے

عدالتی فیصلہ والا مہزون اہل وچ سانوں اہم
دے دے اے کہ سچ ہے جھوٹ وچ ناکھڑا کرن
لکھاں شاہ حسین نے عدالتاں واکڑ دو ٹوک
فیصلہ دے پیش کردے گل گول مول نہیں رکھی۔
حسین شاہ دا رویہ ہے نفسانی انگہ ہے مذہبی
روایتاں نال اک ایسا وی فیصلہ دتا اے جیڑا
سرمایہ داری دے وسیلے تون پوری طرح رد کردا اے۔

لکھ کھڑے جنہاں دے جڑیا سو بھی جھوڑی جھوڑی
بھٹ پئی تیری جٹی چادر، جنگی فقراں دی جھوڑی

(10) "میں تے وارث شاہ" بار بیان :-

حسین شاہ

دا پورن "روح مہزون" میں آواٹ شاہ
 بار اک بڑی دلچسپ گل کشی اے کہ کسے نا کسے
 چیز کولوں چھٹا کم مری تھوڑا کنی اے آوے آکھا
 کہ میری تے صاحب دل ملا تے اک ہزار روپے - آ
 اوٹیاں تے اسی حوالے نال ایسا کہ وارث شاہ مال ظاہر
 کیا اے۔ اسی مثال توں پتہ چلتا اے کہ ظاہر سوادا
 اے اوٹیاں تے کنگلی لفظ دا درجہ ظاہر کرنا چاہیے
 تے اوہ لفظ Impressionism سوادا اے۔

(11) وارث شاہ دا چکر ڈھنگ :-

حسین شاہ

اسی گل دی وضاحت کشی اے کہ وارث شاہ دی
 Ionic wisdom اویدی سادی "سر" روح
 چھاں فارسی اے۔ اسی انگریزی لفظ دا اچ
 اردو روح ترجمہ کیا جاوے تے تورا انون
 "نظم ظریفی" آکھا جاسکدا اے۔ حسین شاہ
 اس دا پنجابی ترجمہ چکر دے ناں نال کیا اے۔

سنایا رات کو قہہ جو پیرا بجے گا
 تو اہل درد کو پنجابوں سے نوٹ لے گا

اہل درد پنجابیاں دے تھیں تے گرد۔ اسی گل نال کہ فرق
 پیدا اے اسی میں لہذا لہذا لہذا وارث شاہ نے لہذا

(۱۲) مرزا صاحبان دی داستان بارسان بیان

حسین شاہ

دے دو مضمون "پیلو راک آواز" اے "صاحبان دا
کردار مہری نظر دے" ایہ دونوں مضمون داستان مرزا
صاحبان بارسان ہیں۔ جنہوں نے پیلو دی مرزا صاحبان
دا کہان اے۔ حسین شاہ داستان نوں چہری رجہ
شکیل نے پیلو دے نال نال پیش کیتی اے اوہوں
کمال پیش من دا کاراکٹر احمد یار راک اجیا
شاعر اے کہ اپنے تون پہلے شاعران وچوں
گھنسیں تے تون عدا اے اوہ پیلو بارسان کہہ اے۔

پیلو نال نہ دس تے دی اُس وچ سوز علیہ
من مٹا کیتی اُس پاتے تے فقرولی دی

حسین شاہ مرزا صاحبان دی کہانیاں وچ دس
اے کہ عورت دے پنج روپاں وچوں صاحبان وکری
نظر آوے اے کہ اوہ دھی تھیں دے لوپ کون اگایہ
لنگھ کے سوانی آماں دے روپ شکر نہ اہر سکی۔

(۱۳) ڈھول باتشاہ دا کردار

"پوز" دے بار سوان

مضمون "شاڈیاں واراں" دا کردار "ڈھول باتشاہ"
دے درج حسین شاہ ساڈے لوکی ادب دا
اک اہم کردار ڈھول باتشاہ نال سوانوں علوان
آوے اوہا جاتو کہہ اے۔ ڈھول باتشاہ

دا کردار پنهانی داستان و ساریان کرداران نالون
و ده جفتی که اهل کردار است. میون 2 اویدیان
کویدیان و نال نال اویدیان خاصان و می بیان سیدیان
سین

(۱۴) "جنگل داراگها" بار ~~بار~~ بیان :-

"پورنا" دا
مهیون "جنوران و موینه، منیران دیان قلاں" کجی
اهل و ج سعید اهر و کجی کجی منقالی درام
جنیون پنهانی روپ "جنگل داراگها" کجی حسین سید
میوران و تاسی بار منیران ایمان و ج حسین شایه
آشنان دی جلد و نال نال حیوانی منظر
کجی منظر نال برط سونین انداز و ج پیش کینا
آشنان قیرون آشنان کردار کجی دیوان نون لپه
بیران کجی مرهول و سیرا آس کجی پور او و جنوران دی
سطح کون وی پس کجی کجی سیرا آس کجی پور او و
آشنان پیران کرکون دی و م نال کجی ای دگرا
ناترا آس

(۱۵) "پنهان راگھویان دی مندی" دا مهیون :-

"پورنا" دا مهیون "پنهان راگھویان دی مندی" دا
مهیون و ج حسین شایه پنهان نون غریب
ودان دا اهر کینا کینا آس کجی او و اش زبانا

دشنادزی ہے شخص دی سپہان کرک اپنے آپ نوں
 عنوان کرکے اپنے نام سے کہ اوہ اپنی زبان تہ
 تہذیب و ثقافت کوں اپنے سے کہ اپنی مری آپ
 مرجان۔ کیوں ہے اپنی زبان ہے ثقافت چھوڑ دینا خود کو
 دے مترادف سے بنا لے۔

(۱۶) "عشق نے روٹی" دا مہمون۔

"پورن" وچ شامل اکری مہمون "عشق
 نے روٹی" وچ حسین شاہد عشق دی ایہ بیان
 کرن دے نال روٹی دی مقور دی وی گل کئی ہے "عشق
 نے روٹی" اوہناں دی کتاب داسرناواں وی ہے۔ اوہناں
 عشق نے روٹی نوں اک دوجے لے دازم و ملزوم
 سمجھا لے۔ اوہناں دا ایہ خیال ہے کہ اس
 اپنی پٹیاں سفیری رہی نوں رنجو نال پرہیز
 ہے سرمایہ داری دا نظام دیاں کندھاں دھوم کرکے
 پسیناں گہاں لے پر بند دی روٹی دی بنیادی لوڑ پوری
 جاتے۔

(۱۷) مکرے گل۔

مکرے گل ایہ کہ حسین شاہد
 صرف نقاد سکوں اک نوکھ انداز دے شاعر
 افسانہ نگار دے نال سوانح نگار وی مشر
 اس طرح اوہناں دی بنیادی لوڑ پوری
 جاتے۔

کار وی مہری ۲۱۔ اعلیٰ جدید علمان و نوبیاں ادلی
تحریران و نوبیاں مہاجری ۲ معاشی رویاں ۲ معاشی
نظریاں و ۲ تنگی طرح جانوئیں۔ حسین شایہ
۱۰ نے اپنے مہموناں و ۲ ساشی بنیادان فرایم
کستان ۲ ۲ بعضی مہموناں و ۲ تکی کالی کالان
ویاں تکیوں اندرون مقیدی شعور نوں تکی
مکت پٹال مقید اندر اک نوں ۲ نوں تکی
۲ تکی دریافتی کتی۔

the answer is lengthy and might affect your time management.

improve the headings quality.